

Knihovna města Plzně 1876 – 2016

(Dvanáct pohledů do minulosti a současnosti)

Pohled šestý: Publikační činnost

Pravděpodobně první publikací, kterou knihovna vydala nebo se na jejím vydání spolupodílela, byl **Seznam knih obecné knihovny král. města Plzně – vícesvazkový katalog české a německé beletrie a naučné literatury z roku 1885**. Ve fondu knihovny se však nachází až **Seznam knih veřejné knihovny města Plzně – Zábavné spisy prosou** s vročením 1931. Katalog se připravoval od roku 1920, ale nedostatek finančních prostředků oddálil realizaci o jedenáct let. Autoři doufali, že „vydání tohoto seznamu znova osvěží starý domácí zájem o četbu české knihy“ a v úvodu dále psali: „*Jest na čtenářích, aby seznamu hojně používali a v něm přes několik módních a šablonovitě vyžadovaných autorů lehké a zároveň pramálo plodné literatury našli cestu k tvůrcům slova bohatého životným obsahem a povznášejícího tvarovou krásou.*“

10. 1. 1951 se stala městská knihovna zařízením krajského národního výboru a v důsledku toho se rozšířil okruh její působnosti zejména v oblasti metodiky. Po dlouhé odmlce začíná opět publikovat, tiskne různé metodické texty, tematické seznamy literatury, literární pásma, bibliografické letáky a bibliografie. S měsíční periodicitou, v různých úpravách a rozmnožován cyklostylem vychází také (až do konce roku 1960) první časopis **Zprávy Krajské lidové knihovny v Plzni**.

V letech 1961-1976 vydává knihovna **Zpravodaj západočeských knihovníků – Metodický list knihoven jednotné soustavy**, který vychází zprvu jako měsíčník, později čtvrtletně. K výročí svého vzniku vydává v roce 1976 publikaci **100 let Knihovny města Plzně** od Karla Fleissiga, která je významným zdrojem informací o jejím působení.

V 60. letech tiskne edici **Malé bibliografie** a pokračuje v publikování oborových, regionálních a personálních bibliografií do poloviny devadesátých let, kdy s převedením knihovnických fondů do elektronické podoby jejich klasické zpracování na nějakou dobu končí. Nejvýznamnější z nich je dvoudílná personální bibliografie **Bohumil Polan** (1987, 1989) a čtyřdílná **Bibliografie Plzně** (1995), vydaná ve spolupráci se Státní vědeckou knihovnou v Plzni u příležitosti 700. výročí založení města. V 21. století pak vycházejí bibliografie věnované významným plzeňským osobnostem – **Josef Hrubý: básnické dílo** (2012), **Karla Erbová: výběrová bibliografie** (2013), **Adolf Loos a Plzeň** (2011, doplněné vydání v roce 2014).

Na přelomu 80. a 90. let začíná knihovna vydávat publikace, které bezprostředně nesouvisí s její odbornou činností: **Kapitoly o literární Plzni I - II** (1988, 1990) Viktora Viktory nebo **Soupis vydání básně Máj Karla Hynka Máchy** (1990) Josefa Stejskala.

V roce 1995 vychází **Slovník spisovatelů západních Čech členů Střediska západočeských spisovatelů v Plzni**, v roce 2007 sborník **Bohumil Polan**.

Publikační činnost Knihovny města Plzně se v současné době většinou realizuje pomocí občanských sdružení, která buď sama zakládala nebo jim poskytla zázemí.

Ason-klub (1991) sdružující mladé začínající autory a aktivní zájemce o literaturu tiskne od svého založení sborníky literárních prací (první byl **Kornout se zmrzlinou uprostřed pouště** z roku 1992). Již dvacet čtyři let vydává bulletin **Listy Ason-klubu**, od roku 1993 edici **Malé knížky**, v nichž představuje tvorbu jednotlivých autorů (do současnosti vyšlo 128 titulů), v letech 2000-2004 edici **Literární menu** a příležitostně básně **Do dlaně**.

Kruh přátel knižní kultury (1992) založil v roce 1994 plzeňskou literární nadaci **Pro Libris** (od roku 1998 občanské sdružení, nyní spolek) s cílem podporovat vydávání děl nekomerční regionální literatury a navázat na tradici knižní kultury. V letech 1996-2005 vycházela bibliofilská ročenka **Vavřín zelený i zlatý**, od roku 1998 je vydáván **Kalendář plzeňský**, dále vycházejí sborníky, básnické sbírky, drobné prozaické práce či reprezentativní publikace - **Plzeň v proměnách času (976-2000)**, v edici **Zrcadlo** překlady a v edici **Ulita** malé knížky regionálních autorů. K dalším významným vydavatelským počinům patří například dvojjazyčné vydání knihy Karla Klostermanna **Čaroděj ve Vlčím dole** (2008), **Plzeňské pomněnky** Karla Schwarze (2011) a **Vizitkář západočeských spisovatelů a výtvarníků** (2015).

V roce 1998 se knihovna podílela na založení nového kulturního časopisu **Spektrum: zrcadlení plzeňské kultury**. Tento čtvrtletník vycházel od června 1998 do ledna 2002, kdy pro nedostatek financí zanikl.

Měsíčník **Plž – Plzeňský literární život** vydává knihovna ve spolupráci s dalšími kulturními sdruženími od října 2002, jeho součástí se staly Listy Ason-klubu, které původně vycházely jako samostatný bulletin. Obě periodika si zájemci mohou přečíst jak v tištěné formě, tak v elektronické podobě na webových stránkách Knihovny města Plzně, kde jsou uloženy i některé z nových publikací knihovny vydaných po roce 2010.